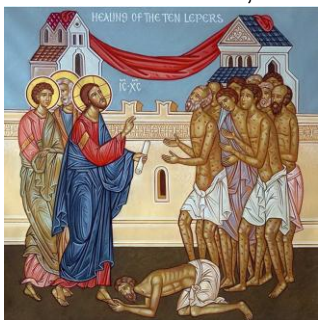

VIRTUTEA RECUNOȘTINȚEI

- *Duminica a 29-a după Rusalii, Pilda celor zece leproși -*

Copilul învață greu cuvintele „iartă-mă” și „mulțumesc”, pentru că stările sufletești necesare acestora sunt rare și anevoioase. O vorbă din bătrâni spune că „recunoștința este o floare rară”. Animalele sunt mai recunoscătoare, de multe ori, decât oamenii. Boul își cunoaște stăpânul, dar noi, deseori, nu-l cunoaștem pe al nostru, pe Domnul Dumnezeu (Isaia 1, 3). Psalmistul David ne învață să mulțumim pururea lui Dumnezeu: „Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate răsplătirile Lui” (Psalm 102, 2). Lui Dumnezeu îi datorăm cinste supremă și adorație, fiindcă El este autorul tuturor bunurilor noastre. Sunt multe podoabe care pot înfrumuseța un suflet creștin. Dar, în cununa vieții creștine, recunoștința, ocupă un loc deosebit. Ea este mărturia credinței, a nădejzii și a dragostei. Este dovada unei adevărate vieți trăite după voia lui Dumnezeu. Sfântul Siluan Atonitul spune: „Cel ce face voia lui Dumnezeu este mulțumit de toate pentru că harul Domnului îl face bucuros. Dar, cel ce e nemulțumit de soarta lui, care se plânge de boala lui sau de cel ce l-a supărat, acela să înțeleagă bine că se află într-un duh de mândrie care i-a luat recunoștința față de Dumnezeu”. Vorbind despre omul nerecunoscător, se spune: „Destul este să numești pe cineva nerecunoscător și ai spus despre el destule rele”. Adevărat este! Lipsa de recunoștință este păcat, pentru că se opune iubirii și dreptății. Binefacerea și recunoștința se întâlnesc rar. Din cauza aceasta a și apărut demult zicala: „Fă bine și așteaptă rău”. Când avem nevoie de ajutorul cuiva, îl rugăm insistent să ne ajute. Când suntem bolnavi sau avem pe cineva bolnav, ne rugăm îndelung. Când avem vreun necaz, vreun examen sau altă încercare grea,

postim și dăm slujbe la sfânta biserică. Dar, după ce am trecut cu bine obstacolul sau ni s-a împlinit dorința, rareori aducem mulțumire Bunului Dumnezeu sau semenului pentru sprijinul primit. Cum trebuie să mulțumim lui Dumnezeu? În toate zilele și în fiecare ceas și clipă, să zicem în

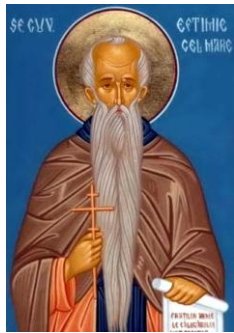
casă, la biserică, pe cale și oriunde, această scurtă rugăciune: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!”. Dacă nu ni se împlinește cererea, noi să-i mulțumim Mântuitorului pentru tot ce ne-a dat în viață, pentru sănătate, pentru minte, pentru cei doi ochi, pentru pâinea zilnică, pentru serviciu, pentru copii, pentru nepoți, pentru preoții care ne păstoresc, pentru Sfânta Cruce cu care biruim pe diavoli și mai ales, pentru Evanghelie sau învățătura cea dumnezeiască și pentru că suntem fii ai Bisericii. Lui Dumnezeu îi datorăm recunoștință, că zice Apostolul: „Ce ai tu pe care să nu-l fi primit? Iar dacă → →

l-ai primit, de ce te fâlești, ca și cum nu l-ai fi primit?” (1 Corinteni 4, 7). Noi creștinii suntem chemați ca, în fapte și în vorbe, să manifestăm virtutea recunoștinței față de semenii care ne-au ajutat, într-un fel sau altul, cu un sfat bun când ne-am aflat în situații grele, cu un sprijin material când am fost în lipsă, cu un cuvânt de mângâiere când am fost copleșiți de durere și amărăciune. Recunoștința crește și odrăsește în sufletele alese, în inimile iubitoare, care nu se semețesc, ci vibrează la suferința celor din jur. Ea este, în primul rând, un act de dreptate făcută lui Dumnezeu, recunoscându-L ca Tată creator, Fiu mântuitor, Duh sfințitor, izvor a toată existența și prieten credincios al fiecăruia dintre noi. Recunoștința este, în al doilea rând, o îndatorire morală față de semenii noștri, față de părinții care ne-au născut și ne-au crescut, față de educatorii care ne-au învățat și ne-au îndrumat, față de cei ce au grijă de binele obștesc și față de toți cei ce ne fac bine, sub orice formă. Recunoștința are o mare valoare spirituală, pentru că ea înobilează pe cel ce o practică, îi dă mulțumire și liniște sufletească și totodată, îi aduce nume bun în viața socială. De aceea, se cuvine să fim mulțumitori lui Dumnezeu pentru tot ce ne-a dat și să fim recunoscători tuturor binefăcătorilor noștri, fiindcă astfel împlinim voia Tatălui ceresc și ne facem vrednici de noi binefaceri din partea lui Dumnezeu și a oamenilor. Convinși că celui recunoscător i se înmulțește darul, să cultivăm mereu virtutea recunoștinței, după îndemnul Sfântului Apostol Pavel care zice: „În toate, aduceți mulțumire” (1 Tesaloniceni 5, 18).

În viața noastră de zi cu zi trebuie să ne dăm seama că nu fericirea ne face recunoscători, ci recunoștința ne face fericiți. Recunoștința nu este doar o recunoaștere și mulțumire a darurilor primite, ci și o premisă pentru cele viitoare. Mulțumind pentru ceea ce avem, devenim mai deschiși, mai atenți, mai primitori față de toate binefacerile Domnului. Sfântul Isaac Sirul spune că „cea care călăuzește darurile spre om este inima ce se mișcă spre mulțumire neîncetată”. A fi recunoscător nu înseamnă doar a spune „mulțumesc”, ci înseamnă mult mai mult. Nu este vorba doar de bune maniere sau de bun simț, ci este vorba despre ceva ce majoritatea au uitat să acorde, în schimb solicită de la ceilalți acel ceva fără ezitare. Este vorba despre „respect”. Dacă tu nu ești recunoscător în fiecare zi pentru lumea în care trăiești, pentru persoanele care fac ceva pentru tine, pentru lucruri care te influențează și îți sunt benefice, atunci înseamnă că nu ești, cel puțin, respectuos. Și te întrebi de ce lumea nu te respectă. Dar undeva acolo, în interiorul tău, stă o forță care așteaptă să fie eliberată, „virtutea recunoștinței”. Recunoștința este o „stare”. Este ceva ce vine și pleacă, dar poți ajunge la ea oricând. Împreună cu experiența de viață, înțelegere, apreciere, dragoste, vei continua și vei reuși să înțelegi, să îmbrățișezi această stare. Fiți recunoscători pentru toate!

SFÂNTUL CUVIOS EFTIMIE CEL MARE

Sfântul Eftimie s-a născut în timpul consulatului lui Grațian în anul 377 d.Hr., în luna august. El era originar din Melitene, capitala civilă și bisericească a provinciei Armenia (în prezent Makatya, Turcia) și a fost fiul unor părinți pioși și credincioși numiți Pavel și Dionisia. Pentru că mama lui Eftimie era stearpă, părinții săi s-au rugat cu fervoare la Dumnezeu să le dea un copil. Atunci ei au avut o vedenie: ei au auzit vocea unui înger care le-a spus să se veselească pentru că odată cu nașterea copilului toate ereziile vor fi desființate iar pacea va cuprinde Biserica lui Dumnezeu. De aceea, acest sfânt a fost botezat cu numele de Eftimie (care înseamnă voieșie). Când tatăl lui Eftimie a murit, mama sa l-a dat în grija lui Otrie, episcop de Melitene, care l-a trecut în rândul clerului, ca citeț.

Deoarece era ager în studiile sale și îi depășea pe toți ceilalți în virtuți și viață ascetică, el a fost hirotonit preot cu sila și însărcinat cu supravegherea sfintelor sihăstrie și mănăstiri. La vârsta de douăzeci și nouă de ani, el a mers la Ierusalim, unde a locuit împreună cu Sfântul Teoctist în peștera unui munte. În acea perioadă, Sfântul Eftimie a vindecat mulți oameni de boli. De asemenea, se

povestește că sfântul a hrănit patru sute de oameni, care veniseră la mănăstire, cu doar câteva pâini. Mai mult, nu numai că a vindecat sterilitatea mamei sale prin nașterea sa, ci prin rugăciune a făcut alte femei sterpe să aibă copii. În plus, el a deschis porțile cerului, cum a făcut și Sfântul Ilie înaintea sa, aducând ploaie într-o perioadă de secetă. În timpul unei Sfinte Liturghii, cei prezenți au putut vedea o coloană de lumină care le-a arătat lumina interioară a sufletului îndumnezeit al lui Eftimie. Această lumină a rămas peste sfânt până la sfârșitul Sfinte Liturghii. Un alt semn, de mai târziu, al purității și castității sfântului a fost acela că el putea vedea cu ochii sufletului dispoziția și starea sufletelor care veneau la Sfânta Împărtașanie. O altă relatare despre clarvederea Sfântului Eftimie are legătură cu un călugăr care era pe moarte. Din afară, acest călugăr părea să fie un sfânt precaut și reținut, dar în inima sa el era desfrânat și nestăpânit deoarece a permis ca osteneala sa să fie îndulcită cu gânduri rușinoase. Deci, acest călugăr fiind aproape de sfârșit, binecuvântatul Eftimie a văzut un înger luând cu forța sufletul mizerabilului călugăr cu o suliță cu trei vârfuri. Imediat, sfântul a auzit o voce care i-a arătat toate gândurile ascunse și rușinoase ale călugărului muribund. Când Eftimie a ajuns la vârsta de nouăzeci și șase de ani (în 473 d.Hr.), el a adormit în Domnul. La înmormântarea lui a slujit patriarhul Anastasie I al Ierusalimului, care a trebuit să aștepte o zi întregă ca să poată încheia slujba, până ce călugării și credincioșii din Țara Sfântă și-au luat rămas bun de la sfântul monah trecut la Domnul.

Veselește-te pustiu care nu rodeai, bucură-te ceea ce nu aveai durere; că bărbatul doririlor Duhului ți-a înmulțit ție fii, sădindu-i cu dreapta cinstire de Dumnezeu și hrănindu-i cu înfrânarea, spre împlinirea faptelor bune. Cu ale cărui rugăciuni, Hristoase, mântuiește sufletele noastre. Amin.

LIBERTATEA ÎNSEAMNĂ SĂ FACI CE TREBUIE

După cum vom folosi libertatea oferită în dar, așa vom primi răsplata. Libertatea atrage după ea și responsabilitatea, ca răspundere a omului în fața liberei alegeri. Încă de la începuturile sale, omul și-a folosit greșit libertatea. Mai întâi a ucis sufletește, alegând, încă din Rai, să nu mai asculte de Dumnezeu, ci să intre în robia păcatului. Apoi, la scurt timp, apare și uciderea trupească, când Cain alege să-și omoare propriul frate, Abel. Iar de atunci până azi, istoria se tot repetă. Cum este posibilă această greșită și cumplită folosire a libertății? Din iluzia că libertatea îți permite să faci ce vrei tu, amestecată adeseori cu iubirea de sine. Acesta este libertinism, nu libertate, ridicat astăzi la rang de politici de stat, prin așa-zise legi care însă n-au de-a face cu liberalismul, așa cum este definit el ca doctrină politică, ci mai mult cu interesele ideologice sau comerciale ale secularismului. Așa se nasc ipocrizii contemporane, care vădesc iraționalitatea din spatele libertinismului. Astăzi se vorbește din ce în ce mai des de „drepturi”, dar s-a cam uitat de „responsabilități”. Se ridică în slăvi diversitatea și libertatea de conștiință, dar nu se acceptă ca religia să influențeze opinia publică. Maltratarea unui animal stârnește valuri de emoții, dar sfârtecarea pruncilor prin avort nu este considerată o problemă (dimpotrivă, devii problematic, fundamentalist, retrograd dacă te opui avorturilor). Ne jelim că nu-s bani pentru spitale,

că de ce „risipim” pe catedrale, dar avem destui pentru arme, stadioane și spectacole „culturale”. Se militează intens pentru „etică”, „gândire critică”, „dezbateri de idei”, dar nu cumva să amintească cineva de identitate creștină, biserică sau Catedrala Mântuirii. Mass-media este plină de vedete, idoli și horoscoape, dar se evită sfinții. Sărutarea moaștelor este descrisă ca practică din Evul Mediu, dar în Evul nostru post-modern pupatul comercial al banului este pe toate ecranele. Nu-L vrem pe Dumnezeu, ba chiar am fi în stare să-L ucidem, ca imediat să ne punem în locul Lui, visându-ne că suntem dumnezeul aproapelui nostru. Cu toate acestea, tot libertatea ne salvează de libertinismul ucigaș de om. Iisus Hristos ne arată că altă Cale nu este, decât aceea de a alege să-L urmăm de bunăvoie. Doar prin Hristos omul își împlinește menirea libertății sale. Ținta drumului nostru prin această lume este desăvârșirea noastră. Nu este liber cel robit de iubirea de sine, ci cel robit de iubirea aproapelui. Adevărata libertate nu este să faci ce vrei, ci să faci ce trebuie. Dar a ști ce trebuie făcut, iată înțelepciunea. Căci libertatea fără înțelepciune este nimicire. Dincolo de libertate și de siguranța zilei de mâine, omul vrea să știe pentru ce trăiește. Gândul că are un rost în lume îl va face să îndure orice, să renunțe la toate și să îl urmeze pe cel care îi va garanta că viața sa se afla în slujba unui scop. Taina existenței umane nu constă în a trăi, ci în a ști pentru ce trăiești. Fără o noțiune precisă a rostului său pe lume, omul n-ar accepta să trăiască în vecii vecilor. Amin.